

Tunnelincidentbestrijding: Samenwerking RWS en hulpdiensten

Rode draad

- ▶ Aanleiding
- ▶ Doelstelling en doelgroep
- ▶ Aanpak
- ▶ Uitwerking
- ▶ Tot slot

Aanleiding

Stakeholders overleg Tunnelveiligheid

- ▶ Inventarisatiefase (2017)
- ▶ Afstemming RWS en Hulpdiensten cruciaal, maar weinig hulpmiddelen
- ▶ Daarnaast: verplichting cf Rarvw, artikel 7:

Artikel 7

De veiligheidsbeambte werkt mee aan de afstemming tussen het calamiteitenbestrijdingsplan, bedoeld in [artikel 6, tweede lid, onder f](#), en de aanvalsplannen van de binnen een veiligheidsregio, als bedoeld in de [Wet veiligheidsregio's](#), samenwerkende hulpverleningsdiensten. Hij neemt kennis van de rampenbestrijdingsplannen van de desbetreffende veiligheidsregio's, voor zover de tunnel betreffende.

Inventarisatiefase

- 1) Welke inzetprocedures zijn er anno 2016 regionaal, nationaal en internationaal in gebruik voor tunnelincidentbestrijding?
- 2) Welke types voorvallen zijn wettelijk beschreven en liggen ten grondslag aan de inzetprocedures? (*combinatie vraag b en c*)
- 3) Welke voorvalscenario's zijn in de praktijk mogelijk en maatgevend?
- 4) Welke landelijke generieke kaders kunnen ontwikkeld worden voor bestrijding van tunnelincidenten?
- 5) Welke partijen zijn operationeel inzetbaar bij de incidentbestrijding en in welk stadium?
- 6) Welke eisen qua inhoud en vorm worden aan de handreiking gesteld? (*combinatie vraag g en i*)
- 7) Hoe worden incidenten en oefeningen in tunnels geëvalueerd en wat zijn de leerpunten?
- 8) Op welke wijze vindt borging (actueel houden en beheer) van de handreiking plaats?

Inventarisatiefase

Geen generieke landelijke richtlijnen beschikbaar

- ▶ Eigen opvattingen, eigen begrippen
- ▶ Grote variëteit aan inzetprocedures

Handreiking voorbereiding
Tunnelincidentbestrijding

Inventarisatiefase

Versie: 2, 4 oktober 2016

Conclusie en aanbevelingen

Naar aanleiding van voornoemde resultaten, wordt aanbevolen om een handreiking TIB op te stellen, die vooral gericht is op het faciliteren van de afstemming tussen verschillende partijen die betrokken zijn bij TIB. Geef hierbij inhoudelijk speciale aandacht aan de volgende drie aspecten: zorg voor eenduidigheid in terminologie, beschrijf de logica en context achter incidentbestrijdingsprocedures voor enkele veelvoorkomende denkbare scenario's, beschrijf de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van betrokken partijen gedurende alle fases van de incidentbestrijding, als ook de momenten van interactie.

Doelstelling en doelgroep

- ▶ kader t.b.v. (lokale) multidisciplinaire samenwerking in relatie tot incidentbestrijding in wegtunnels
- ▶ functionarissen van de hulpverleningsdiensten en de tunnelorganisatie
 - het opstellen en afstemmen van regionale afspraken (incidentbestrijdingsplannen en calamiteitenbestrijdingsplannen; conform artikel 7 van de Rarvw).
 - het vorm en invulling geven aan multidisciplinaire activiteiten met betrekking tot opleiden, trainen en oefenen
 - Evt. operationele functionarissen

Aanpak

Projectteam:

- ▶ RWS, Meldkamer, brandweer, GHOR, politie, kennisburo's

- ▶ Activiteiten
 - Projectteam leden: input en reflectie op stukken
 - Twijnstra Gudde: procesmanagement
 - IFV: schrijfwerk

Uitgangspunten

- ▶ Geldende wetten, regels, richtlijnen en standaarden
- ▶ Veiligheid voor snelheid
- ▶ Monodisciplinaire basiskennis is aanwezig

Inhoud

Voorwoord	2
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel en doelgroep van de handreiking	4
1.3 Reikwijdte en afbakening	5
1.4 Uitgangspunten	5
1.5 Beheer en evaluatie handreiking	6
1.6 Opbouw handreiking	7
2 Betrokken partijen bij incidentbestrijding in wegtunnels	8
2.1 Tunnelorganisatie	8
2.2 Hulpverleningsdiensten	10
2.3 Overige partijen	11
3 Wegtunnel-specifieke aandachtspunten	13
3.1 Tunnelsysteem	13
3.2 Melding en alarmering: meldkamer en verkeerscentrale betrokken	14
3.3 Initiële maatregelen	15
3.4 Bereikbaarheid en toegankelijkheid	17
3.5 Veiligheidsvoorzieningen aanwezig	19
3.6 Omsloten ruimte met uitvalrisico's van aanwezige technologie	22
3.7 Aanvullende regels omtrent het binnen rijden van wegtunnels	22
4 Voorvallen in wegtunnels	23
5 Actuele thema's en ontwikkelingen	29
5.1 Evaluatie gestandaardiseerde uitrusting (Rarvw)	29
5.2 Alternatieve brandstoffen	29
Bijlage 1: Overzicht documenten	30
Bijlage 2: Relevante termen en definities	31
Bijlage 3: Gedetailleerde uitwerking afstemmingsaspecten	34
Bijlage 4: Lijst met afkortingen	45

Basis: calamiteiten (a t/m c) en incidenten (d) conform de Rarvw (artikel 6, lid 3 en 4):

- ▶ een brand of het vermoeden daarvan.
- ▶ het vrijkomen van gevaarlijke stoffen of het vermoeden daarvan.
- ▶ een ernstige aanrijding of een kettingbotsing.
- ▶ een aanrijding met (vermoeden van) letsel.

Basis: calamiteiten (a t/m c) en incidenten (d)
conform de Rarvw (artikel 6, lid 3 en 4):

- ▶ een brand of het vermoeden daarvan.
- ▶ het vrijkomen van gevaarlijke stoffen of het vermoeden daarvan.
- ▶ een ernstige aanrijding of een kettingbotsing.
- ▶ een aanrijding met (vermoeden van) letsel.

Wie communcieert met wie, over wat, wanneer: cf fasen in de incidentbestrijding

- ▶ Melding en initiële maatregelen
- ▶ Alarmering
- ▶ Aanrijden
- ▶ Opstellen
- ▶ Verkennen
- ▶ Incidentbestrijding
- ▶ Herstel en afschaling

Fase	Basis	Specifieke invulling bij voorvallen			
		Brand of een vermoeden daarvan	met vrijkomen van gevaarlijke stoffen of van vermoeden daarvan	Ernstige aanrijding of klemmingtoestand	Aanrijding met (vermoeden van) letsel
Melden en initiële maatregelen	Wat: informatie uitwisselen Wie: WVU ↔ Centralst-MK				
Alarmeren	Wat: informeren Wie: Centralst-MK (of WVU in specifieke gevallen) → omgevingspartijen Wat: informeren Wie: WVU → VCNL				
Aanrijden	Wat: faciliteiten aanrijden Wie: WVU ↔ HD, WIS, OVD-RWS Wat: aanrijden in principe met ingestelde rijrichting, incidenten via incidentbus, calamiteiten via ondersteunende bus Wie: HD, WIS, OVD-RWS		Mogelijkheid tot afwijken van het principe		
Opstellen	Wat: naar opstelplaats (behalve eerst aankomende eenheid HD) Wie: HD, WIS, OVD-RWS Wat: naar wrakkeplaats Wie: berger Wat: kenbaar maken Wie: OVD-RWS → hoogst-leidende HD Wat: melden aankomst HD Wie: Centralst-MK ↔ WVU				Alle functies direct naar voorval in incidentbus OVD-P of surveillanc eenheid van de politie
Verkennen	Wat: naar ondersteunende bus Wie: eerst aankomende eenheid HD Wat: contact maken en informatie uitwisselen Wie: eerst aankomende eenheid HD ↔ WVU Wat: briefing Wie: hoogst-leidende HD ↔ WIS/OVD-RWS Wat: bepalen niveau GRIP Wie: hoogst-leidende HD Wat: afstemmen plan van aanpak Wie: HD ↔ WIS/OVD-RWS Wat: geven van 'sein veilig' Wie: verkennende eenheid van HD ↔ overige functies	Brandweer	Brandweer	Brandweer of politie	N.V.T.
Incidentbestrijding	Wat: opdrachten uitvoeren Wie: hoogst-leidende HD → WIS/OVD-RWS → WVU Wat: ondersteunen Wie: WIS/OVD-RWS → HD				
Herstellen en afschalen	Wat: zorgdragen voor ontmetting Wie: brandweer Wat: afstemmen Wie: WIS ↔ berger, calamiteitenaanemer, OVD-RWS Wat: controle vluchtroutes Wie: WIS/OVD-RWS Wat: hervatten verkeersdoorstroming Wie: hoogst-leidende HD ↔ WIS/OVD-RWS Wat: leiding overdragen Wie: Wat: informeren openstelling wegtunnel Wie: WVU → Centralst-MK, VCNL, andere organisaties	N.V.T.	als ademlucht noodzakelijk: brandweer	als ademlucht noodzakelijk: brandweer	N.V.T.
		(H)OVD-B → OVD-P → OVD-RWS/Ri kethouder Regionaal Crisis Team	(H)OVD-B	(H)OVD-B of OVD-P	OVD-P of OVD-RWS Regionaal Crisis Team

Figuur 9. Stroomschema afstemmingsaspecten. De kolom 'Fase' geeft de fasen van de bestrijding van voorvallen aan. De kolom 'Basis' geeft weer wat essentiële stappen in

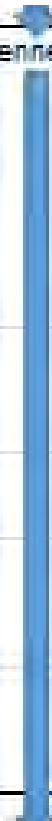
Basis voor elk scenario, muv per spec. scenario

Fase	Basis	Specifieke invulling bij voorvallen			
		Brand of een vermoeden daarvan	Het vrijkomen van gevaarlijke stoffen of een vermoeden daarvan	Ernstige aanrijding of kettlingbotsing	Aanrijding met (vermoeden van) letsel
Melden en initiële maatregelen	Wat: informatie uitwisselen Wie: WVL ↔ Centralist-MK				
Alarmeren	Wat: informeren Wie: Centralist-MK (of WVL in specifieke gevallen) → omgevingspartijen Wat: informeren Wie: WVL → VONL				

Standaard voor elk scenario, muv

Fase	Basis	Specifieke invulling bij voorvallen			
		Brand of een vermoeden daarvan	Het vrijkomen van gevaarlijke stoffen of een vermoeden daarvan	Ernstige aanrijding of kettingbotsing	Aanrijding met (vermoeden van) letsel
Aanrijden	Wat: faciliteren aanrijden Wie: WVl ↔ HD, WIS, OVD-RWS Wat: aanrijden in principe met ingestelde rijrichting, incidenten via incidentbuis, calamiteiten via ondersteunende buis Wie: HD, WIS, OVD-RWS		Mogelijkheid tot afwijken van het principe		
	Wat: naar opstelplaats (behalve eerst aankomende eenheid HD) Wie: HD, WIS, OVD-RWS Wat: naar wrakke nplaats Wie: berger Wat: kenbaar maken Wie: OVD-RWS → hoogstleidende HD Wat: melden aankomst HD Wie: Centralist-MK ↔ WVl	(H)OVD-B	(H)OVD-B	(H)OVD-B of OVD-P	Alle functionarissen direct naar voorval in incidentbuis OVD-P of surveillance-eenheid van de politie

Standaard voor elk scenario, muv

Fase	Basis	Specifieke invulling bij voorvallen			
		Brand of een vermoeden daarvan	Het vrijkomen van gevaarlijke stoffen of een vermoeden daarvan	Ernstige aanrijding of kettingbotsing	Aanrijding met (vermoeden van) letsel
Verkennen 	Wat: naar ondersteunende bus Wie: eerst aankomende eenheid HD	Brandweer	Brandweer	Brandweer of politie	N.V.T.
	Wat: contact maken en informatie uitwisselen Wie: eerst aankomende eenheid HD ↔ WWL	Brandweer	Brandweer	Brandweer of politie	N.V.T.
	Wat: briefing Wie: hoogst-leidinggevende HD ↔ WIS/OVD-RWS				N.V.T.
	Wat: bepalen niveau GRIP Wie: hoogst-leidinggevende HD				N.V.T.
	Wat: afstemmen plan van aanpak Wie: HD ↔ WIS/OVD-RWS				N.V.T.
	Wat: geven van 'sein veilig' Wie: verkennende eenheid van HD ↔ overige functionarissen	Brandweer	Brandweer	Brandweer of politie	N.V.T.

Standaard voor elk scenario, muv

Fase	Basis	Specifieke invulling bij voorvallen			
		Brand of een vermoeden daarvan	Het vrijkomen van gevaarlijke stoffen of een vermoeden daarvan	Ernstige aanrijding of kettingbotsing	Aanrijding met (vermoeden van) letsel
Incidentbestrijding	Wat: opdrachten uitvoeren Wie: Hoogst-leidinggevende HD → WIS/OVD-RWS → WWL				
	Wat: ondersteunen Wie: WIS/OVD-RWS → HD				

Standaard voor elk scenario, muv

Fase	Basis	Specifieke invulling bij voorvallen			
		Brand of een vermoeden daarvan	Het vrijkomen van gevaarlijke stoffen of een vermoeden daarvan	Ernstige aanrijding of kettingsbotsing	Aanrijding met (vermoeden van) letsel
Herstellen en afschalen	Wat: zorgdragen voor ontsmetting Wie: brandweer	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
	Wat: afstemmen Wie: WIS ↔ berger, calamiteitenaanemer, OVD-RWS	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
	Wat: Controle vluchtroutes Wie: WIS/OVD-RWS	Als ademlucht noodzakelijk: brandweer	Als ademlucht noodzakelijk: brandweer	N.V.T.	N.V.T.
	Wat: hervatten verkeersdoorstroming Wie: hoogst-leidinggevende HD ↔ WIS/OVD-RWS	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
	Wat: leiding overdragen Wie:	(H)OVD-B → OVD-P → OVD-RWS/Pikethouder Regionaal Crisis Team	(H)OVD-B → OVD-P → OVD-RWS/Pikethouder Regionaal Crisis Team	(H)OVD-B → OVD-P → OVD-RWS/Pikethouder Regionaal Crisis Team	OVD-P → OVD-RWS
Wat: informeren openstelling wegtunnel Wie: WVU → Centralist-MK, VCNL, andere organisaties	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	

Tot slot

- ▶ Vast te stellen door stakeholders-overleg
- ▶ Hoe te implementeren? RWS, hulpdiensten, anderen, ..
 - planvoorbereiding, operationeel